

Rada Gminy Orla

„Kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy całoroczne sprawozdanie z działalności oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej”, zgodnie z zapisem – art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (Dz. U. z 2017 r., poz. 1769 z późn. zm.). Przedkładam, w związku z powyższym, sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orli za 2017 rok oraz określam potrzeby w zakresie pomocy społecznej na rok 2018.

Niniejsze sprawozdanie zawiera opis najważniejszych działań podejmowanych w ubiegłym roku przez Ośrodek oraz informacje pozwalające określić najważniejsze zadania do wykonania w bieżącym roku.

I. ZASADY FUNKCJONOWANIA

Podstawowym aktem regulującym zakres i sposób funkcjonowania pomocy społecznej jest ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1769 z późn. zm.), w zakresie której podejmowane są działania dot. pomocy społecznej, a w szczególności:

- a) diagnozowanie i ocena potrzeb jednostek, grup lub środowisk wymagających interwencji socjalnej,
- b) udzielenie i organizowanie świadczeń pomocy społecznej w formie pieniężnej, w naturze, w usługach,
- c) organizowanie działalności w zakresie spraw opiekuńczo-wychowawczych,
- d) współpracę i koordynację działań na rzecz zaspokajania potrzeb osób wymagających pomocy prowadzonych przez organizacje i osoby fizyczne.

Pomoc społeczna definiowana jest w ustawie, jako „instytucja polityki społecznej państwa mająca na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia”. Pomoc społeczna opiera się na działaniach formalnie zorganizowanych. Jest to instytucja zatrudniająca wyspecjalizowany personel, realizujący cele i zadania w określonych strukturach organizacyjnych. Usługi pomocy społecznej wskazują na impersonalny charakter, wyznaczony przez ustalone kryteria. Są to formalno-prawne warunki, jakie świadczeniobiorca powinien spełniać, aby otrzymać pomoc.

Celem pomocy społecznej jest zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin. W chwili, gdy człowiek pozostaje bezradny wobec narastających problemów może zgłosić się do instytucji pomocy społecznej. Jednostka jest traktowana, jako podmiot oddziaływań socjalnych, zaspokajających wszelkie potrzeby - od potrzeb fizjologicznych poczynając, a na potrzebach rozwoju i samorealizacji kończąc. Wszechstronne spojrzenie na ludzkie potrzeby i podejmowanie działań w celu ich zaspokojenia wiąże się z koniecznością prowadzenia pracy socjalnej, z zastosowaniem specyficznej metody interwencji stosowanej w pomocy społecznej.

Instytucja pomocy społecznej świadczy usługi bezpośrednio, to znaczy przeznaczone dla konkretnych jednostek i rodzin. Pracownik socjalny ma za zadanie zidentyfikować potrzeby, zdiagnozować sytuację osób potrzebujących i opracować plan pomocy.

Instytucja pomocy społecznej realizuje cele polityki społecznej formułowane na poziomie strukturalnym, jak również operacjonalizuje zadania własne oraz zlecone na płaszczyźnie praktyki profesjonalnej.

II. ZASADY UDZIELANIA POMOCY

Podstawę gospodarki finansowej Ośrodka stanowi plan finansowy opracowany na każdy rok finansowy. Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia odpowiadają okolicznościom uzasadniającym udzielenie pomocy oraz realnym możliwościom finansowym Ośrodka.

O pomoc finansową mogą starać się osoby, które spełniają warunki określone w ustawie o pomocy społecznej tj.:

- trudna sytuacja życiowa,
- trudna sytuacja finansowa,

przy czym oba warunki muszą być spełnione jednocześnie.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej, na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku, przysługuje osobom i rodzinom z powodu przyczyn (*trudna sytuacja życiowa*), do których należą:

- 1) sieroctwo;
- 2) bezdomność;
- 3) bezrobocie;
- 4) niepełnosprawność;
- 5) długotrwała lub ciężka choroba;
- 6) przemoc w rodzinie;
- 7) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
- 8) potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietność;
- 9) bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych;
- 10) trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenia na pobyt czasowy;
- 11) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 12) alkoholizm lub narkomania;
- 13) zdarzenia losowe i sytuacje kryzysowe;
- 14) klęska żywiołowa lub ekologiczna.

Uzyskanie prawa do świadczeń pieniężnych (*trudna sytuacja finansowa*): miesięczny dochód osoby lub rodziny ubiegającej się o pomoc nie może być wyższy od kwoty określonej w ustawie o pomocy społecznej (tzw. kryterium dochodowe ustalone zgodnie z art. 8 ust. 1), który po weryfikacji

kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14.07.2015 r.) od 1 października 2015 r. wynosi odpowiednio:

- a) dla osoby samotnie gospodarującej, której dochód nie może przekraczać kwoty **634,00 zł**,
- b) dla osoby w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty **514,00 zł**.

Świadczenia z pomocy społecznej udzielane są na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego, bądź innej osoby lub z urzędu. Podstawą organizowania wszelkiej pomocy jest rozpoznanie potrzeb. Jest to zadanie pracownika socjalnego, osoby profesjonalnie przygotowanej do udzielenia pomocy bezpośrednio w środowisku zamieszkania osoby lub rodziny wymagającej pomocy. Pomoc społeczna może być udzielona również z urzędu. Podstawą przyznania świadczenia z pomocy społecznej jest przeprowadzenie wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania osoby, która o tę pomoc się ubiega. Poznaje się jej położenie i na tej podstawie planuje pomoc. Pracownicy socjalni mają również obowiązek przeprowadzania wywiadów alimentacyjnych na zlecenie ośrodków pomocy społecznej z terenu całej Polski. Pracownicy socjalni wykonują swoją pracę w terenie, a także przy kompletowaniu dokumentacji.

Ponadto pracownicy organizują pomoc osobom, rodzinom i grupom społecznym, prowadzą poradnictwo w sprawach socjalnych i pokrewnych, współdziałają z instytucjami i organizacjami z terenu naszej gminy i poza nią. Za nadzór merytoryczny i organizację pracy oraz odpowiedzialność finansową ponosi Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orli.

Decyzje o przyznaniu lub odmowie przyznania pomocy wymagają uprzednio przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego przez starszego pracownika socjalnego i pracownika socjalnego, którzy w roku sprawozdawczym przeprowadzili **łącznie 190 wywiadów (w tym 5 wywiadów sporządzonym w formie elektronicznej za pomocą Terminala Mobilnego)**. Decyzje w sprawach świadczeń pomocy społecznej wydawane są w formie pisemnej – **wydano 829 decyzji administracyjnych**. Od każdej decyzji służyło prawo odwołania.

Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej mają nie tylko prawa, ale i obowiązki. Głównym jest obowiązek współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej. Brak współpracy w postaci odmowy zawarcia kontraktu socjalnego z pracownikiem socjalnym, nieuzasadniona odmowa podjęcia pracy przez osobę bezrobotną lub nieuzasadniona odmowa podjęcia leczenia odwykowego przez osobę uzależnioną, może być podstawą do odmowy przyznania, uchylecia decyzji o przyznaniu świadczenia lub wstrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

III. UDZIELONE ŚWIADCZENIA

Świadczenia z pomocy społecznej finansowane są z dwóch źródeł: budżetu państwa (dotacja celowa) oraz budżetu gminy (środki własne gminy). Realizacja zadań własnych i zleconych za 2017 r. przedstawia się następująco:

Rozdział 85202 – domy pomocy społecznej – 52 000,00 zł.

Na pokrycie opłat za pobyt podopiecznych w domach pomocy społecznej GOPS w Orli otrzymał środki z budżetu gminy. W DPS są umieszczone 2 osoby. Pobyt w powyższej placówce jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca. Średni koszt utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej:

- o zasięgu gminnym - ustala wójt, burmistrz, prezydent miasta,
- o zasięgu powiatowym – ustala starosta,
- w regionalnym domu pomocy społecznej – ustala marszałek województwa.

Średni koszt utrzymania jest ogłaszany w wojewódzkim dzienniku urzędowym nie później niż do dnia 31 marca każdego roku. W 2017 r. koszt miesięczny w Domu Pomocy Społecznej w Brańsku wynosił **3 156,00 zł**, zaś w Domu Pomocy Społecznej w Choroszczy **3 180,00 zł**. Mieszkaniec Domu Pomocy Społecznej ponosi opłatę w wysokości nie przekraczającej 70 % swojego dochodu, zaś pozostałą część odpłatności ponosi gmina. W 2017 r. wydatkowano **51 988,13 zł**, co stanowi 99,98 % ogółu środków w tym rozdziale.

Rozdział 85213 – składka zdrowotna – plan po zmianach 7 000,00 zł.

Jest to zadanie własne gminy, realizowane z budżetu państwa. W okresie sprawozdawczym opłacono składkę na ubezpieczenie zdrowotne **12 osobom** korzystającym z zasiłków stałych z pomocy społecznej. Wydatkowano **5 249,33 zł**, co stanowi 74,99 % ogółu dotacji.

Rozdział 85214 – zasiłki i pomoc w naturze - zadanie własne gminy realizowane z dotacji państwa (zasiłki okresowe) – plan po zmianach 47 000,00 zł.

W ramach tego rozdziału wypłacane są zasiłki okresowe dla osób samotnie gospodarujących oraz dla rodzin, w wysokości 50% różnicy pomiędzy kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, a jej dochodem, określonych w art. 8 ustawy o pomocy społecznej. Zasiłek okresowy przysługuje danej osobie w szczególności ze względu na: długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie. Z tej formy pomocy w 2017 r. skorzystało **31 osoby** (5 osób z powodu niepełnosprawności, 20 osób z powodu bezrobocia, 3 osoby z innych przyczyn tj.: wielodzietności i 3 osoby z powodu długotrwałej choroby). Zasiłki okresowe były przyznawane na okres od 1 do 6 miesięcy. Na ten cel wydatkowano **42 903,84 zł**, co stanowi 91,29 % ogółu dotacji.

Rozdział 85214: zadania własne gminy realizowane z budżetu gminy:

1. Zasiłki i pomoc w naturze – plan 4 000,00 zł.

Na zadania własne w tym rozdziale GOPS w Orli otrzymał środki z budżetu gminy. Z tych środków wypłacane były zasiłki celowe na:

- częściowe pokrycie zakupu opału, odzieży, częściowe pokrycie energii elektrycznej,
- zaspokojenie innych potrzeb bytowych, wynikających z ustawy o pomocy społecznej.

Osoby spełniające kryterium dochodowe oraz inne przesłanki określone w ustawie o pomocy społecznej korzystają z tej formy pomocy. W szczególnie uzasadnionych przypadkach potwierdzonych, co najmniej dwiema dysfunkcjami takimi jak np.: niepełnosprawność, bezrobocie itp., osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy.

Na zasiłki celowe i zasiłki celowe specjalne w 2017 r. wydatkowano **2 350,25 zł**, co stanowi 58,76 % ogółu dotacji.

2. Organizacja spotkania wigilijnego – 4 000,00 zł.

W ramach środków z tego rozdziału w styczniu 2017 r. zostało zorganizowane spotkanie wigilijne dla osób zamieszkujących na terenie naszej gminy, w którym uczestniczyło 18 osoby (5 kobiet i 13 mężczyzn). Na zorganizowanie tego spotkania wydatkowano ogółem **2802,65 zł**.

3. Realizacja Gminnego programu osłonowego w zakresie zmniejszenia wydatków poniesionych na leki przez mieszkańców gminy Orla – plan 82 086,00 zł.

Rada Gminy Orla uchwałą nr XVII/116/16 z dnia 29 grudnia 2016 r. przyjęła Gminny Program Osłonowy w Zakresie Zmniejszenia Wydatków Poniesionych na Leki przez Mieszkańców gminy Orla, który został zmieniony uchwałą XIX/139/17 z dnia 31 marca 2017 r. Pomoc finansowa w zakresie zmniejszenia wydatków poniesionych na leki była udzielana ze środków własnych budżetu gminy w ramach zadań własnych gminy na podstawie art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r.

Pomoc finansowa przysługiwała, gdy:

- 1) wydatki na zakup leków zleconych przez lekarza z miesiąca poprzedzającego przekraczają 5 % dochodów własnych osoby samotnie gospodarującej, a dochód tej osoby nie przekracza 200% kryterium dochodowego ustalonego zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej - tj. 634,00 zł (tj. 200 % wynosi 1268,00 zł);
- 2) wydatki na zakup leków zleconych przez lekarza z miesiąca poprzedzającego przekraczają 5 % dochodów własnych rodziny a dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 200 % kryterium dochodowego ustalonego zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej – tj. 514,00 zł (tj. 200 % wynosi 1028,00 zł).

W 2017 r. ze wsparcia z w/w programu skorzystało **149 rodziny**, zostało wypłaconych **921 świadczeń na kwotę 80 863,01 zł**.

Rozdział 85215 – dodatki mieszkaniowe i energetyczne – plan 2 000,00 zł.

Na zadania w tym rozdziale GOPS w Orli otrzymał środki z budżetu gminy. Dodatki mieszkaniowe przyznano 3 rodzinom. Wydatkowano na ten cel kwotę **1 886,23 zł**, co stanowi 94,32 % ogółu środków w tym rozdziale.

Rozdział 85216 – zasiłki i pomoc w naturze (zasiłki stałe) – plan po zmianach 66 500,00 zł.

Niniejsze zadanie jest zadaniem własnym gminy, realizowanym z dotacji budżetu państwa. W roku 2017 przyznano **13 osobom zasiłki stałe** (12 osobom samotnie gospodarującym i 1 osobie pozostającej w rodzinie). Na realizację w/w zadania wydatkowano ogółem **66 413,00 zł**, co stanowi 99,87 % ogółu dotacji. Zasiłki stałe były przyznawane osobom zaliczonym do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, jak też dla osób z I lub II grupą inwalidzką istniejącą od dzieciństwa. Najwyższy zasiłek stały wynosi – 604 zł.

Zasiłek stały ustala się w wysokości:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej – różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby;
- w przypadku osoby w rodzinie – różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie.

Rozdział 85230 – pomoc w zakresie dożywiania:

Wieloletni program rządowy „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”- na realizację programu przyznano środki z budżetu państwa w wysokości **50 320,00 zł** oraz z budżetu gminy w wysokości **18 000,00 zł**. Realizacja Programu polegała na dożywianiu dzieci w szkołach podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych oraz na przyznawaniu zasiłków celowych na zakup artykułów żywnościowych dla osób samotnie gospodarujących, gdzie dochód nie przekraczał 150% kryterium dochodowego, czyli kwoty 951,00 zł oraz dla rodzin, gdzie dochód nie przekraczał kwoty 771,00 zł na osobę w rodzinie.

Pomocą w formie zasiłków celowych na zakup produktów żywnościowych w 2017 r. zostało objętych 49 rodzin (174 osoby w rodzinach), udzielono 90 świadczeń na kwotę **26 000,00 zł**.

Z dożywiania w szkołach skorzystało 84 dzieci (44 rodzin) - na kwotę **36 812,00 zł**.

Dyrektor Zespołu Szkół w Orli w 2017 r. udzielił pomocy w formie posiłku **17 dzieciom**, które wyraziły chęć zjedzenia posiłku. Pomoc tego typu nie wymaga ustalenia sytuacji rodziny w drodze wywiadu środowiskowego oraz wydania przez ośrodek pomocy społecznej decyzji administracyjnej. Na podstawie sporządzonej przez dyrektora szkoły listy uczniów, którzy znajdowali się w szczególnie uzasadnionych przypadkach, GOPS w Orli wydatkował **5 286,00 zł**, udzielono 1972 świadczenia.

Ogółem na dożywianie w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” wydatkowano **68 098,00 zł**, w tym 50 320,00 zł z dotacji i 17 778,00 zł ze środków własnych.

W ramach Programu prowadzone było dożywianie dzieci i uczniów w placówkach oświatowych naszej gminy, a także w placówkach funkcjonujących poza jej terenem.

DOŻYWIANIE UCZNIÓW W OKRESIE (01.01.2017 r. – 31.12.2017 r.)

Lp.	Nazwa szkoły	Ilość uczniów dożywianych	Średni koszt posiłku
1	Zespół Szkół z dodatkowym nauczaniem języka białoruskiego im. Ziemi Orlańskiej w Orli, ul. Bielska 32, 17-106 Orla	76 + 17 (program osłonowy)	2,50 zł
2	Zespół Szkół Gastronomicznych Technikum Gastronomiczne w Białymstoku, ul. Knyszyńska 12, 15-702 Białystok	1	12,00 zł
3	Zespół Szkół Specjalnych im. Jana Pawła II w Bielsku Podlaskim, ul. Wojska Polskiego 17, 17-100 Bielsk Podlaski	1	5,00 zł
4	Zespół Szkół z Dodatkową Nauką Języka Białoruskiego w Bielsku Podlaskim, ul. Poniatowskiego 9, 17-100 Bielsk Podlaski	2	3,00 zł
5	Zespół Szkół Nr 4 im. Ziemi Podlaskiej w Bielsku Podlaskim, ul. Hołowieska 18, 17-100 Bielsk Podlaski	2	5,00zł
6	Przedszkole Nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi w Bielsku Podlaskim, ul. Żeromskiego 4, 17-100 Bielsk Podlaski	1	6,40 zł
7	Zespół Szkół Zawodowych Nr 2 im. Kpt. Władysława Wysockiego w Białymstoku, ul. Świętojańska 1, 15-082 Białystok	1	10,70 zł
	Łącznie:	101	6,38 zł

Rozdział 85295 – plan 5 000 zł:

Prace społecznie użyteczne - program był skierowany do osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. W ramach Porozumienia nr 4/2017 z dnia 17 marca 2017 r. zawartego pomiędzy Starostą Powiatu Bielskiego reprezentowanym przez Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Bielsku Podlaskim a Wójtem Gminy Orla na realizację programu w okresie od 1 kwietnia 2017 r. do 30 listopada 2017 r. skierowane zostały 4 osoby bezrobotne. Osoby skierowane uczestniczyły w pracach porządkowych, remontowych i gospodarczych na terenie gminy Orla. Wykorzystano 1280 godzin na łączną kwotę **10 368,00 zł**, w tym refundacja z Powiatowego Urzędu Pracy w Bielsku Podlaskim 60 % kwoty tj. **6 220,80 zł**, natomiast ze środków gminy 40 % kwoty tj. **4 147,20 zł**. Bezrobotni pracowali 10 godzin tygodniowo, jednak nie więcej niż 40 godzin miesięcznie. Koszt przepracowanej godziny w w/w okresie wynosił – 8,10 zł.

IV. DODATKOWA DZIAŁALNOŚĆ PODEJMOWANA PRZEZ GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W ORLI:

Karta Dużej Rodziny - plan dotacji 32,04 zł.

W okresie sprawozdawczym Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Orli realizował zadania wynikające z ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny. Niniejsza ustawa określa zasady przyznawania członkom rodziny wielodzietnej (tj. rodzinom mającym na utrzymaniu troje lub więcej

dzieci) Karty Dużej Rodziny, sposób przyznawania im uprawnień oraz sposób realizacji i finansowania zadań.

W okresie od 01.01.2017 r. do 31.12.2017 r. wydano łącznie 6 Kart Dużej Rodziny. Dla jednej rodziny (łącznie 5 osób w rodzinie) oraz jednej osobie przedłużono termin ważności Karty Dużej Rodziny. Wydatkowano **13,40 zł** z dotacji celowej budżetu państwa.

Zespół Interdyscyplinarny – plan 700, 00 zł.

Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Orli został powołany przez Wójta Gminy Orla w dniu 5 maja 2011 r. w skład którego wchodzi przedstawiciele jednostek, organizacji i instytucji określonych w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390), tj.: Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Orli, Komendy Powiatowej Policji w Bielsku Podlaskim, Szkoły Podstawowej z dodatkowym nauczaniem języka białoruskiego w Orli, Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Bielsku Podlaskim Gabinet Lekarza POZ – Filia w Orli, Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Karnych Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim, Stowarzyszeniu Abstynentów „Promień” w Bielsku Podlaskim, Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Szansa” w Bielsku Podlaskim oraz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orli.

Gminny Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów z różnych instytucji, łącząca swoją wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z instytucji, którą reprezentują, podejmująca współpracę i skoordynowane działania mające na celu niesienie pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałania zjawisku przemocy na terenie gminy Orla.

W celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach Gminny Zespół Interdyscyplinarny lub Przewodniczący Zespołu tworzy grupy robocze, których prace prowadzone są w zależności od zgłaszanych potrzeb lub wynikają z problemów występujących w indywidualnych przypadkach. Członkami grup roboczych mogą być członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego lub inni pracownicy wyżej wymienionych instytucji wskazane przez osoby podpisujące porozumienie.

Członkowie Zespołu oraz grup roboczych, zgodnie z zawartymi porozumieniami, wykonują zadania w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych, dlatego też porozumienie stanowi jednocześnie formę zobowiązania do zapewnienia i stworzenia możliwości udziału w posiedzeniach i pracach zespołu lub grup roboczych wytypowanych przedstawicieli.

W 2017 r. odbyły się **4 posiedzenia Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Orli** (zgodnie z ustawą posiedzenia odbywają się w zależności od potrzeb, nie rzadziej niż raz na trzy miesiące) tj. 03.03.2017 r., 01.06.2017 r., 01.09.2017 r. i 01.12.2017 r. Na posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego były omawiane sprawy organizacyjne pracy Zespołu i grup roboczych, a także dokonywano oceny sytuacji w rodzinach w wyniku prowadzonego monitoringu i podejmowanych działań oraz podejmowano decyzje o zakończeniu procedury „Niebieskie Karty” w rodzinach. Z każdego posiedzenia sporządzane były protokoły, które znajdują się w dokumentacji Zespołu.

Poniżej przedstawiono dane za okres 01.01.2017 r. do 31.12.2017 r. z zakresu „Niebieskich Kart” odnotowanych na terenie gminy Orla:

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba
1.	Suma wszystkich aktualnie prowadzonych procedur na dzień 31.12.2017 r.	2
2.	Ogólna liczba sporządzonych „Niebieska Karta – formularz A” przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów wszczynających procedurę w 2017 r. przez:	7
	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Orli,	0
	Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Orli,	0
	Szkołę Podstawową z dodatkowym nauczaniem języka białoruskiego w Orli,	0
	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Bielsku Podlaskim Gabinet Lekarza POZ – Filia w Orli,	0
	Sąd Rejonowy w Bielsku Podlaskim Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej,	0
	Komendę Powiatową Policji w Bielsku Podlaskim,	7
	Stowarzyszenie Abstynentów „Promień” w Bielsku Podlaskim,	0
	Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Szansa” w Bielsku Podlaskim	0
3.	Liczba „Niebieska Karta - formularz A”, które zostały założone ponownie w 2017 r. w toku trwania tej samej procedury.	1
4.	Liczba powołanych grup roboczych w 2017 r.	6
5.	Liczba prowadzonych procedur z 2016 r.	2
6.	Liczba spotkań grup roboczych w 2017 r..	32
7.	Liczba zakończonych procedur z 2016 r.	2
8.	Liczba zakończonych procedur z 2017 r.	4
9.	Liczba wydanych skierowań na zajęcia korekcyjno-edukacyjne dla sprawców przemocy.	0
10.	Liczba osób, którym zapewniono schronienie w ośrodku wsparcia.	0
11.	Przypadki odebrania dziecka z rodziny na podstawie art. 12 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.	0
12.	Liczba eksmisji z lokalu w trybie art. 11a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.	0
13.	Liczba przekazanych przez Zespół Interdyscyplinarny/grupę roboczą zawiadomień do organów ścigania (policji, prokuratury) o popełnieniu przestępstwa, w związku z użyciem przemocy w rodzinie.	0

W dniu 18.10.2017 r. Kierownik GOPS w Orli uczestniczył w szkoleniu „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie” zorganizowane przez gminę Czyże w ramach projektu „Gmina Czyże bez przemocy” współfinansowanego przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w Ramach Programu Ośłonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” edycja 2017 r.. Dnia 23.10.2017 r. pracownik socjalny GOPS w Orli uczestniczył w konferencji I Kongresu na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie wobec osób starszych w ramach realizacji programu „poMOC, a nie przeMOC”. Patronatem honorowym w/w konferencji był Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji, zaś organizatorem konferencji był ROPS Białystok oraz Komenda Wojewódzka Policji w Białymstoku.

Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Orli dostrzega potrzebę doształcania oraz szkolenia – zarówno członków Zespołu, jak i w szczególności członków grup roboczych odpowiedzialnych za koordynowanie procedurą „Niebieska Karta” w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz

podejmowania adekwatnych interwencji i dalszych pomocowych działań wobec osób doświadczających, jak i stosujących przemoc w rodzinie.

Asystent rodziny – praca z rodziną – plan 13 280,00.

W dniu 20 października 2017 r. pomiędzy Wojewodą Podlaskim reprezentowanym przez Pana Jarosława Cezarego Worobieja – Dyrektora Wydziału Certyfikacji i Funduszy Europejskich Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku a Gminą Orla reprezentowaną przez Pana Piotra Selwesiuka Wójta Gminy Orla została zawarta Umowa Nr CFE-I.042.9.42.2017 o dofinansowanie zadania własnego realizowanego w ramach *Programu Asystent Rodziny i Koordynator Rodzinnej Pieczy Zastępczej na rok 2017*.

Gmina Orla pozyskała środki finansowe w wysokości **6 566,00 zł** w ramach w/w programu na dofinansowanie kosztów wynagradzania asystenta rodziny, który został zatrudniony na umowę o pracę w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Orli w okresie od 01.06.2017 r. do 31.12.2017 r. wydatkowano ogółem na ten cel kwotę **13 120, 30 zł**.

Praca asystenta rodziny polegała na współpracy z rodziną w procesie poszukiwania rozwiązań trudnej sytuacji życiowej z wykorzystaniem mocnych stron członków rodziny, zasobów rodziny z tytułu jej pochodzenia i zasobów rodziny dalszej, społeczności lokalnej i zasobów instytucjonalnych. Głównym celem asystentury było podniesienie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, prowadzenia gospodarstwa domowego, radzenia z sytuacjami dnia codziennego rodziców lub opiekunów dzieci.

Na wniosek pracownika socjalnego wsparciem asystenta rodziny zostało objętych **18 dzieci** pochodzących z **6 rodzin** przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.

Ośrodki wsparcia – plan 1 110,00 zł

Zgodnie z art. 101 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej, w przypadku osoby bezdomnej właściwą miejscowo jest gmina ostatniego miejsca zameldowania tej osoby na pobyt stały. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Orli zgodnie z decyzją Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Białymstoku w okresie sprawozdawczym ponosił odpłatność za pobyt jednej osoby w domu dla bezdomnych w Białymstoku. Stosownie do art. 101 ust. 7 ustawy o pomocy społecznej, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania albo na ostatnie miejsce zameldowania na pobyt stały jest obowiązana do zwrotu wydatków gminie, która przyznała świadczenia w miejscu pobytu. W związku z powyższym na ten cel wydatkowano **385,80 zł**.

Pomoc materialna dla uczniów – plan 18 453,00 zł.

Uchwałą Nr VI/38/15 Rady Gminy Orla z dnia 5 czerwca 2015 r. Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orli został upoważniony do prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych z zakresu świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2017 r., poz. 2198 z późn. zm.). Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Orli realizuje w/w pomoc od 1 sierpnia 2015 r. zgodnie z

Regulaminem udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Orla przyjętym uchwałą Nr VI/39/15 Rady Gminy Orla z dnia 5 czerwca 2015 r.

Wnioski o przyznanie stypendium szkolnego wraz z dokumentami składane były w terminie od 1 września do dnia 15 września 2017 roku w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Orli. Świadczenia przysługiwały uczniom i słuchaczom kolegiów nauczycielskich, którzy:

1) byli w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów w rodzinie;

2) miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne nie mogła być większa niż kwota, o której mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, która wynosi 514,00 zł na osobę w rodzinie;

3) zamieszkiwali na terenie gminy Orla.

Do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orli w okresie od 1 września do dnia 15 września 2017 r. wpłynęło **28 wniosków** z 16 rodzin. Kwota stypendium w I grupie dochodowej wynosiła 111,60 zł, natomiast w II grupie dochodowej wynosiła 99,20 zł. Łączna kwota wypłaconego stypendium wynosiła **16020,80 zł z tego: 8 453,00 zł z dotacji i 7567,80 zł środki własne.**

Program „Rodzina 500+” - Świadczenie wychowawcze – plan po zmianach 1 328 325,00 zł

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Orli od 1 kwietnia 2016 r. realizował zadania wynikające z ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2017 r., poz. 1851).

Niniejsza ustawa określa zasady przyznawania świadczenia wychowawczego matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka. Świadczenie wychowawcze przysługuje w/w osobom do dnia ukończenia przez dziecko 18 roku życia.

Świadczenie wychowawcze przysługuje na pierwsze dziecko osobom uprawnionym, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekroczył kwoty 800, 00 zł lub 1200, 00 zł w rodzinach, w których jest dziecko niepełnosprawne.

W roku 2017 przyznano **147 rodzinom** (568 osób w rodzinie, w tym 300 dzieci) świadczenie wychowawcze dla **252 dzieci, udzielono 2616 świadczeń na łączną kwotę 1 303 138,90 zł.** Koszty obsługi świadczenia wychowawczego w 2017 r. wynosiły 1,5% otrzymanej dotacji tj. wydatkowano kwotę **19 547,08 zł.** Na realizację w/w zadania **wydatkowano ogółem 1 322 685,98 zł,** co stanowi 99,58 % ogółu dotacji.

Ustalanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Na zasadach określonych w art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1938 z późn. zm.) do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej mają prawo osoby inne niż ubezpieczeni jeżeli:

- 1) posiadają obywatelstwo polskie i posiadają miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) są pozbawieni jakichkolwiek dochodów, bądź osiągają dochody bardzo niskie

(kryterium dochodowe określa ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej).

Podstawą do uzyskania bezpłatnego leczenia przez w/w osoby jest wydanie decyzji administracyjnej przez wójta gminy właściwej dla ich miejsca zamieszkania. Decyzję wydaje się na wniosek osoby ubiegającej się o świadczenie, a w przypadku stanu nagłego, także na wniosek świadczeniodawcy (np. szpitala) udzielającego świadczenia opieki zdrowotnej, złożony niezwłocznie po udzieleniu świadczenia bądź jeszcze w trakcie jego udzielania (np. w trakcie hospitalizacji) lub wójta gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy z własnej inicjatywy lub na wniosek oddziału wojewódzkiego NFZ, po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego. Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie decyzji administracyjnej przysługuje przez okres 90 dni, chyba że w tym okresie świadczeniobiorca zostanie objęty ubezpieczeniem zdrowotnym.

W okresie od 01.01.2017 r. do 31.12.2017 r. wpłynęło 4 wnioski o przyznanie niniejszego świadczenia, z tego 2 wnioski w trybie nagłym było wnioskowanych przez SPZOZ w Bielsku Podlaskim oraz 1 wniosek w trybie nagłym po złożonym przez SPZOZ w Hajnówce, zaś 1 na wniosek był złożony przez świadczeniobiorcę. Wójt Gminy Orla wydał 4 osobom nieubezpieczonym decyzje administracyjne przyznające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Samorządowa Elektroniczna Platforma Informacyjna - SEPI.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Orli w ramach współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Bielsku Podlaskim korzysta z platformy elektronicznej umożliwiającej pobieranie informacji na temat osób bezrobotnych, w szczególności okresu pozostawania w ewidencji PUP, otrzymywanych świadczeń oraz przebiegu aktywizacji zawodowej, przedłożonych propozycji pracy lub innych usług rynku pracy. Korzystając z SEPI, bez udziału klientów, otrzymujemy zaświadczenia niezbędne do ustalenia uprawnień do świadczeń z pomocy społecznej, stypendium szkolnego oraz dodatku mieszkaniowego. Znacznie upraszcza to i skraca formalności związane z przyznawaniem w/w świadczeń. W 2017 r. pobrano 158 zaświadczeń.

V. POTRZEBY GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W ORLI NA 2018 ROK

W wyniku rozeznania środowiska gminy Orla, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Orli w 2018 roku planuje udzielić pomocy na rzecz rodziny w następujących formach:

- a) umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia oraz zapobieganie powstawaniu takich sytuacji,
- b) informowanie społeczności lokalnej o zasadach funkcjonowania systemu pomocy społecznej,
- c) praca socjalna – planowanie i długotrwałe działania na rzecz wzmocnienia bądź odzyskania zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie,

- d) realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- e) pomoc finansowa i niefinansowa wynikająca z ustawy o pomocy społecznej,
- f) zapewnienie warunków do zaspokojenia potrzeb bytowych, zdrowotnych i społecznych dla osób starszych i niepełnosprawnych niemogących zaspokoić ich we własnym zakresie,
- g) realizacja prac społecznie użytecznych na terenie gminy Orla,
- h) realizacja programu osłonowego w zakresie pomocy lekowej mieszkańcom gminy Orla,
- i) realizacja zadań wynikających z ustawy o Karcie Dużej Rodziny z dnia 5 grudnia 2014 r.

Kierunki działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orli są zgodne z przepisami, posiadanymi środkami finansowymi i zasobami ludzkimi.

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
mgr Marta Osa

